

§ 141

Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun

KSN-2019-2635

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** godkänna förslag till riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun, **bilaga 1**,
2. **att** uppdra till kommunledningskontoret att revidera de råds föreskrifter för vilka kommunstyrelsen ansvarar och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
3. **att** uppdra till kommunledningskontoret att revidera landsbygdsberedningens föreskrifter och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
4. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att revidera föreskrifterna för cykelrådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
5. **att** uppdra till arbetsmarknadsnämnden att revidera föreskrifterna för arbetsmarknadsrådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
6. **att** uppdra till omsorgsnämnden att revidera föreskrifterna för LSS-rådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021, samt
7. **att** uppdra till kommunledningskontoret att se över övriga styrgrupper och liknande som är inrättade av kommunen och som inkluderar förtroendevalda representanter.

Yrkande

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar tillägg med:

att uppdra till kommunledningskontoret att se över övriga styrgrupper och liknande som är inrättade av kommunen och som inkluderar förtroendevalda representanter.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedts (M) tilläggsyrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter förvaltningens förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2020-04-21

Sammanfattning

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun. Riktlinjen tydliggör skillnaderna mellan råd, nämndberedningar och utskott. Riktlinjen definierar också organens funktioner och ansvar, liksom obligatoriska rubriker i föreskrifter för råd och nämndberedningar.

För att skapa en enhetlig styrning av de beredande och rådgivande organens arbete föreslås att samtliga råd och nämndberedningar reviderar sina föreskrifter i enlighet med riktlinjen senast december 2020. Föreskrifterna ska beslutas av kommunstyrelsen.

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) har en annan funktion än de rådgivande organ som definieras i riktlinjen. BRÅ berörs därför inte av den föreslagna riktlinjen och förslagen till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 april 2020
- Bilaga 1, Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun
- Bilaga 2, Mall Föreskrifter
- Bilaga 3, Översyn av de kommunala råden

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-04-06

Diarienummer:
KSN-2019-2635

Handläggare:
Johan Andersson

Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna förslag till riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun, **bilaga 1**,
2. **att** uppdra till kommunledningskontoret att revidera de råds föreskrifter för vilka kommunstyrelsen ansvarar och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
3. **att** uppdra till kommunledningskontoret att revidera landsbygdsberedningens föreskrifter och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
3. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att revidera föreskrifterna för cykelrådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021,
4. **att** uppdra till arbetsmarknadsnämnden att revidera föreskrifterna för arbetsmarknadsrådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021, samt
5. **att** uppdra till omsorgsnämnden att revidera föreskrifterna för LSS-rådet och återkomma till kommunstyrelsen senast maj 2021.

Ärendet

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun. Riktlinjen tydliggör skillnaderna mellan råd, nämndberedningar och utskott. Riktlinjen definierar också organens funktioner och ansvar, liksom obligatoriska rubriker i föreskrifter för råd och nämndberedningar.

För att skapa en enhetlig styrning av de beredande och rådgivande organens arbete föreslås att samtliga råd och nämndberedningar reviderar sina föreskrifter i enlighet med riktlinjen senast december 2020. Föreskrifterna ska beslutas av kommunstyrelsen.

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) har en annan funktion än de rådgivande organ som definieras i riktlinjen. BRÅ berörs därför inte av den föreslagna riktlinjen och förslagen till beslut.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Kommunstyrelsens arbetsutskott återremitterade den 4 juni 2019 (§ 200) kommunledningskontorets översyn av de kommunala råden, med ett uppdrag till kommunledningskontoret att ta fram en riktlinje för kommunala råd.

Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven bedöms inte relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Det finns en allmän skyldighet för kommunen att samråda med de som brukar kommunens tjänster. Av kommunallagen (KL) 8 kap. 3 § framgår att nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster.

Den föreslagna riktlinjen ger förtroendevalda och tjänstepersoner stöd i arbetet i och kring kommunens beredande och rådgivande organ, genom att tydliggöra de olika former som finns i Uppsala kommun, deras funktion, sammansättning, arbetsätt och ansvar.

För beredning av ärenden till nämnd finns formerna utskott och nämndberedning. Skillnaden består framförallt i att den ansvariga nämnden kan delegera beslutsrätt i vissa frågor till ett utskott, men inte till en nämndberedning. Till en nämndberedning kan den ansvariga nämnden förutom sina egna ledamöter också välja anställda i Uppsala kommun.

Till ett rådgivande organ (råd) kan den ansvariga nämnden förutom förtroendevalda också välja anställda vid Uppsala kommun, representanter från intresseorganisationer eller andra myndigheter. Nämnden kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Förslaget tydliggör att administrativt stöd ska ges till nämndberedningar och råd från den ansvariga nämndens förvaltning. Stödets omfattning ska framgå av respektive organs föreskrifter. När det gäller utskott till en nämnd, ges administrativt stöd av nämndsekreteraren utifrån ordinarie uppdrag.

Nämndberedningar och råd ska enligt förslaget ha föreskrifter som beslutats av ansvarig nämnd. De rubriker som är obligatoriska framgår av ärendets **bilaga 2**. Utöver dessa har respektive nämndberedning eller råd möjlighet att lägga till de rubriker som bedöms relevanta.

Ekonomisk ersättning ska utgå enligt *Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022*. Ersättning ska utgå till förtroendevalda som deltar vid sammanträden för ett nämndutskott eller en nämndberedning. Ersättning ska också utgå till förtroendevalda och övriga medlemmar som deltar vid sammanträden för ett rådgivande organ som har inrättats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

Rådgivande organ ska enligt förslaget återrapportera till ansvarig nämnd årligen, i anslutning till nämndens årsredovisning. För utskott och nämndberedningar sker återrapportering genom beredningen av ärenden till nämnd.

Den föreslagna riktlinjen innebär att rådets och landsbygdsberedningen föreskrifter behöver revideras i enlighet med riktlinjen. Därför föreslås att de nämnder som ansvarar för föreskrifter reviderar dessa och återkommer till kommunstyrelsen för beslut senast maj 2021.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 april 2020
- Bilaga 1, Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun
- Bilaga 2, Mall Föreskrifter
- Bilaga 3, Översyn av de kommunala råden

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Kanslichef

Datum:
2019-12-11

Diarienummer:
KSN-2019-2635

Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Beredande och rådgivande organ.....	3
Begrepp.....	3
Ansvarig nämnd.....	3
Beredande organ.....	3
Rådgivande organ	4
Avgränsningar	4
Sammansättning	4
Beredande organ.....	4
Rådgivande organ	4
Beredande organ.....	5
Rådgivande organ	5
Föreskrifter	5
Beredande organ.....	5
Rådgivande organ	5
Ersättning	6
Arbetsordning	6
Beredande organ.....	6
Rådgivande organ	6
Spridning.....	7
Uppföljning	7
Relaterade dokument.....	7

Inledning

Det finns en allmän skyldighet för kommunen att samråda med dem som brukar kommunens tjänster. Av kommunallagen framgår att nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster. Av Uppsala kommuns kvalitetspolicy framgår att kommunen i sitt arbete ska lyssna på invånare och intressenter och ta reda på synpunkter och idéer från dessa.

Syfte

Riktlinjen ger förtroendevalda och tjänstepersoner stöd i arbetet i och kring kommunens beredande och rådgivande organ, genom att tydliggöra de olika former som finns i Uppsala kommun, deras funktion, sammansättning, arbetsätt och ansvar.

Omfattning

Riktlinjen ska användas av de tjänstepersoner och förtroendevalda som har uppdrag i eller som stöd till ett rådgivande eller beredande organ i Uppsala kommun.

Beredande och rådgivande organ

Begrepp

Ansvarig nämnd

Ansvarig nämnd är den nämnd som beslutar om föreskrifter och eventuella förändringar av dessa. I vissa fall kan ansvaret för det administrativa stödet ligga under en annan nämnd än denna. I dessa fall ska båda nämnderna och deras ansvarsområde tydliggöras i rådets eller nämndberedningens föreskrifter.

Beredande organ

För beredning av ärenden till nämnd finns två olika former enligt kommunallagen - *utskott* och *nämndberedning*. *Utskott* och *nämndberedningar* är de enda formerna av beredande organ, och i dessa kan förtroendevalda inte väcka ärenden.

Begreppet *utskott* används för organ som bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden. Kommunstyrelsen har förutom ett arbetsutskott också ett mark- och exploateringsutskott, som enligt delegationsordningen har beslutsrätt i frågor som markanvisningsavtal, vissa projektdirektiv och köpeavtal. Ytterligare exempel på utskott är socialnämndens individutskott som enligt delegation tar myndighetsbeslut om enskilda individer.

Begreppet *nämndberedning* används för organ för beredning av specifika typer av ärenden. Ett exempel kan vara att samla landsbygdsfrågor i en landsbygdsberedning. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till en nämndberedning.

Rådgivande organ

Begreppet *rådgivande organ* används för organ för samråd och brukarinflytande. De organ som berörs av denna riktlinje är *brukarråd*. Begreppet är i denna riktlinje synonymt med *rådgivande organ* eller helt enkelt *råd*.

Råd används för att ge företrädare för specifika grupper, till exempel äldre eller personer med funktionsnedsättning, möjlighet att lämna synpunkter i ärenden som berör den specifika gruppen. Råd används också för dialog med civilsamhället och andra intressenter i ärenden som berör dessa. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Avgränsningar

Samråd genomförs framför allt i processer relaterade till plan- och bygglagen. Dessa är tillfälliga grupper och styrs ofta av krav i lagstiftningen, exempelvis när det gäller sakägare i ärendet. Detta innebär att Uppsala kommun i dessa fall inte alltid själv bestämmer vilka man ska samråda med. Samråd berörs därför inte av denna riktlinje.

Medborgardialoger styrs av Uppsala kommuns *Riktlinjer för medborgardialog*, och berörs därför inte heller av dessa riktlinjer. Medborgardialog innebär ett strukturerat meningsutbyte mellan förtroendevalda och invånare. Den används som ett redskap för att ta med kommuninvånarnas kunskap och synpunkter som en del i besluten.

Sammansättning

Beredande organ

Utskott

Ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare. Vid val till utskott gäller Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt. Det betyder att endast förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i en nämnd kan väljas till ett utskott.

Nämndberedning

Ledamöter i en nämndberedning utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare. Ledamöter från andra nämnder än den ansvariga nämnden kan beviljas närvaro- och yttranderätt vid enstaka sammanträden.

Till en nämndberedning kan också anställda i Uppsala kommun väljas av den ansvariga nämnden. Andra än anställda vid Uppsala kommun kan inte väljas att sitta i en nämndberedning, men däremot beviljas närvaro- och yttranderätt vid enstaka sammanträden. Vid val till nämndberedningar gäller inte Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Rådgivande organ

Till ett rådgivande organ (*brukarråd*) kan ansvarig nämnd förutom förtroendevalda också välja tjänstepersoner från Uppsala kommun eller andra myndigheter och

organisationer. Nämnden kan också välja representanter för intresseorganisationer eller liknande samarbetsparter eller grupper som berörs av rådets arbete.

Stöd från förvaltningarna

Beredande organ

Förvaltningen ska ge administrativt stöd till en *nämndberedning*. Omfattningen av stödet till en *nämndberedning* ska framgå av föreskrifterna. Administrativt stöd till ett *nämndutskott* ges av nämndsekreteraren utifrån ordinarie uppdrag och arbetsbeskrivning.

Rådgivande organ

Förvaltningsstödet till ett rådgivande organ beslutas av ansvarig nämnd och ska framgå av rådets föreskrifter. Det vanligaste formen av stöd innebär att den ansvariga nämndens förvaltning bistår med sekreterarskap, samordning eller annat administrativt stöd.

Föreskrifter

Beredande organ

Utskott

Ett utskott styrs av *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun* och den ansvariga nämndens delegationsordning. Om en nämnd har fler än ett utskott ska delegationsordningen tydliggöra vilken typ av ärenden som respektive utskott ska bereda. Ett utskott har därför inte några separata föreskrifter.

Nämndberedning

En nämndberedning kan inte arbeta med frågor som ligger utanför den ansvariga nämndens ansvarsområde. Nämndberedningens arbete ska dock närmare beskrivas i föreskrifter som beslutas av ansvarig nämnd. Av föreskrifterna ska följande framgå:

- Syfte med nämndberedningen
- Tidsperiod
- Arbetsuppgifter
- Sammansättning
- Organisation och arbetsformer
- Ekonomi/arvoden
- Ansvarig nämnd
- Val av ledamöter och ersättare

Rådgivande organ

Ett råd styrs av föreskrifter som ska beslutas av ansvarig nämnd. Av föreskrifterna ska följande framgå:

- Syfte med rådet
- Tidsperiod

- Arbetsuppgifter
- Sammansättning
- Organisation och arbetsformer
- Ekonomi/arvoden
- Ansvarig nämnd
- Val av ledamöter och ersättare

Ersättning

Ekonomisk ersättning utgår enligt *Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022*. Ersättning utgår till förtroendevalda som deltar vid sammanträden för ett nämndutskott eller en nämndberedning.

Ersättning utgår också till förtroendevalda och övriga medlemmar som deltar vid sammanträden för ett rådgivande organ som har inrättats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Anställda i Uppsala kommun ersätts inte ekonomiskt.

Arbetsordning

Beredande organ

Utskott

En ledamot i ett utskott ska delta på utskottets sammanträden. Om en ledamot inte kan delta och måste ersättas, görs detta enligt *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun*.

Vid sammanträden ska protokoll föras av nämndsekreterare.

Återrapportering sker genom beredningen av ärenden.

Nämndberedning

En ledamot i en nämndberedning ska delta på nämndberedningens sammanträden. Om en ledamot inte kan delta, ska denne ersättas i enlighet med nämndberedningens föreskrifter.

Vid sammanträden ska anteckningar föras.

Återrapportering från en nämndberedning till ansvarig nämnd ska göras skriftligen i enlighet med rådets föreskrifter, dock minst en gång per kalenderår. I det fall en nämndberedning har två ansvariga nämnder, ska återrapportering ske till båda.

Rådgivande organ

En ledamot i ett råd ska delta på rådet sammanträden. Om en ledamot inte kan delta, ska denne ersättas i enlighet med rådets föreskrifter.

Vid sammanträden ska anteckningar föras.

Återrapportering från ett råd till ansvarig nämnd ska göras skriftligen i enlighet med rådets föreskrifter, i anslutning till nämndens årsredovisning. I det fall ett råd har två

ansvariga nämnder, ska återrapportering ske till båda. Ordförande i rådet är ansvarig för att återrapportering sker.

Spridning

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjen, stödjer nämnder och förvaltningar, samt ansvarar för kommunikation, implementering och uppföljning av riktlinjen.

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp en gång per mandatperiod i samband med uppföljning av de kommunala råden. Ansvarig för uppföljning är dokumentansvarig.

Relaterade dokument

Riktlinjer för medborgardialog

Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022

Delegationsordning för nämnder

Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun

Organiserande styrdokument

Beslutsfattare:
nämnd

Dokumentansvarig:
dokumentansvarig

Datum:
ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer:
NNN-20##-####

Föreskrifter för [rådets namn]

Reglemente

Bolagsordning

Delegationsordning och arbetsordning

Innehåll

Syfte	3
Tidsperiod	3
Uppgifter	3
Sammansättning.....	3
Organisation och arbetsformer	3
Ansvarig nämnd.....	3
Val av ledamöter och ersättare.....	3
Ekonomi och arvoden.....	4
Relaterade dokument.....	4

Syfte

[Beskriv kortfattat rådets eller nämndberedningens syfte. Tänk på att det syfte som formuleras här måste gå att följa upp och utvärdera.]

Tidsperiod

[Beskriv om rådet eller nämndberedningen är tänkt att finnas under exempelvis en mandatperiod eller om det ska inrättas till dess att annat beslutas.]

Uppgifter

[Beskriv kortfattat vilka rådets eller nämndberedningens arbetsuppgifter är.]

Sammansättning

[Beskriv vilka personer som ska ingå i rådet eller nämndberedningen. Detta kan till exempel vara ledamöter från en särskild nämnd och representanter från en organisation. Använd inga personnamn i denna beskrivning. Beskriv här också hur ersättare går in för ledamöter.]

Organisation och arbetsformer

[Beskriv hur rådets eller nämndberedningens förvaltningsstöd ser ut och hur rådet eller nämndberedningen ska arbeta. Här bör till exempel framgå hur ofta rådet eller nämndberedningen sammanträder och vem som är sammankallande. Beskriv också de krav som ställs på ledamöter i rådet eller nämndberedningen avseende deltagande vid sammanträden och återrapportering till ansvarig nämnd.]

Ansvarig nämnd

[Beskriv vilken nämnd som är ansvarig för rådet eller nämndberedningen. Ansvarig nämnd beslutar om rådets eller nämndberedningens inrättande, fastställer föreskrifter och beslutar om förändringar.]

Val av ledamöter och ersättare

[Beskriv hur val av ledamöter och ersättare går till.]

Ekonomi och arvoden

[Beskriv vilken budget som belastas vid arvodesutbetalningar och andra kostnader.
Beskriv hur arvoden hanteras, till exempel med hänvisning till styrdokumentet
Ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun för 2019–2022.]

Relaterade dokument

[Räkna upp andra dokument som reglementet hänvisar till.]

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-06-04

§ 200**Översyn av de kommunala råden i Uppsala
KSN-2019-1680****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram riktlinjer för kommunala råd enligt föredragningen i ärendet, samt

att återremittera frågan om att kommunstyrelsen skulle ta över ansvaret för det kommunala handikapprådet enligt föredragningen i ärendet.

Särskilt yttrande

Stefan Hanna (-) lämnar ett särskilt yttrande:

Råd som anses vara värdeskapande, kopplat till bättre medborgardialoger, ska alltid kopplas till relevant nämnd. Jag anser att det är fel att fler än Jämställdhetsrådet, Brottsförebyggande rådet och Miljömålsrådet.

Sammanfattning

En översyn av de kommunala råden ska göras varje mandatperiod. Den senaste översynen gjordes 2013. I föreliggande översyn redovisas samtliga råd förutom det nyligen inrättade upphandlingsrådet. Översynen ska förutom detta också svara på huruvida råden uppfyller sitt ursprungliga syfte, och om de behöver förändras.

Yrkanden

Stefan Hanna (-) yrkar bifall till föreliggande förslags första att-sats.

Stefan Hanna (-) yrkar avslag till föreliggande förslags andra att-sats.

Erik Pelling (S) yrkar att återremittera föreliggande förslags andra att-sats samt att arbetsutskottet ska anta den första att-satsen för egen del.

Beslutsgång

Ordförande ställer först återremiss av föreliggande förslags andra att-sats mot ärendets avgörande idag och finner att ärendet delvis återremitterats.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags första att-sats mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 23 maj 2019.

Kommunledningskontoret
Rapport

Datum:
2019-11-25

Diarienummer: KSN-2019-1680

Handläggare:
Johan Andersson

Översyn av de kommunala råden i Uppsala

Bakgrund och problembeskrivning

Kommunstyrelsens ordförande (KSO) Erik Pelling har lyft behovet av en översyn av råden på inrådan från kommunledningskontoret. Kommunen har många råd med olika syfte, uppdrag och omfattning. Översynen ska svara på följande frågeställningar:

- Vilka kommunala råd finns idag i Uppsala?
- Vilka syften hade råden när de skapades?
- Vilka stadgar finns för respektive råd och när beslutades de?
- Fyller råden sitt syfte idag?
- Vilka sitter i råden?
- Finns det några rutiner eller dylikt kopplade till råden, dvs protokoll eller minnesanteckningar. Hur rapporterar de?
- Hur ser tjänstepersonsstödet ut för respektive råd?
- Finns det behov av någon förändring av råden utifrån ändrade förutsättningar, omvärldskrav m.m.?
- Hur ser ersättningsmodellen ut för respektive råd gällande ej förtroendevalda ledamöter?

Resultat och effekt

Det förväntade resultatet är en rapport som besvarar frågorna under problembeskrivningen. Den förväntade effekten är att det finns ett underlag för eventuella beslut om förändringar av rådets omfattning eller uppdrag.

Tidigare översyn

I den översyn som gjordes 2013 lämnades en rad rekommendationer för respektive råd (se **bilaga 2**). Rekommendationerna innebar att ansvaret för två av rådets föreskrifter skulle flyttas till kommunstyrelsen och fyra av råden skulle få en förändrad sammansättning. Ansvaret för av nämnderna utsedda representanter att länka mellan rådet och den egna nämnden betonades. Ansvarig tjänsteperson för rådet skulle ta ansvar för ett tjänstepersonsnätverk.

Metod och tillvägagångssätt

Denna översyn bygger på en faktainsamling från Uppsala kommuns externa webbplats, liksom från kommunstyrelsens och berörda nämnders diarium och stadsarkivet. Intervjuer har genomförts med nuvarande och tidigare ordföranden i råden, liksom berörda tjänstepersoner. Syfte och beskrivningar av rådets arbetsuppgifter och funktioner har framför allt hämtats från de beslutsärenden som föregick respektive råds inrättande. I de fall ett sådant ärende saknas, har informationen hämtats från beslutade föreskrifter eller motsvarande.

Sammanfattning och rekommendationer

I Uppsala kommun finns för närvarande nio råd. Jämställdhetsrådet, brottsförebyggande rådet, miljömålsrådet, kommunala handikapprådet och kommunala pensionärsrådet utses av kommunstyrelsen. Cykelrådet, LSS-rådet och trafiksäkerhetsrådet utses av nämnd, medan arbetsmarknadsrådet utses gemensamt av deltagande parter.

Rådets funktion och syfte är framför allt att vara rådgivande organ till nämnder och förvaltningar i deras arbete. Jämställdhetsrådet har ett annat syfte än övriga råd, då det förväntas leda kommunens jämställdhetsarbete på ett aktivt sätt, och också enbart består av interna ledamöter.

Råden ses över en gång per mandatperiod eller vid behov, för att säkerställa att de uppfyller sitt syfte och har en funktion. Den senaste översynen av de kommunala råden i Uppsala genomfördes 2013.

Samtliga råd har någon form av stadgar, reglemente eller föreskrifter. De olika termerna har tidigare använts relativt synonymt. I fallet med LSS-rådet och cykelrådet återfinns motsvarande instruktioner i det beslutsärende som föranledde inrättandet av rådet.

I mars 2019 beslutade kommunstyrelsen om inrättande av ett upphandlingsråd. Detta råd kommenteras inte i denna översyn.

Det finns vissa skillnader i strukturerna kring de kommunala råden. Termer som föreskrifter, stadgar och reglemente används parallellt, och det är inte helt klart om dessa begrepp är fullständigt synonyma. Det finns också skillnader i rådets karaktär och syfte, som inte framgår annat än i det praktiska arbetet och möjligen i föreskrifterna. Av översynen framgår vidare att det finns en generell otydlighet kring hur ersättning till icke förtroendevalda ledamöter och medlemmar i råden ska gå till. I vissa fall kommenteras ersättningsfrågan inte överhuvudtaget i föreskrifter eller motsvarande.

Översynen visar att flera ordföranden och ansvariga tjänstepersoner upplever osäkerhet kring det egna rådet, och hur det fungerar. Osäkerheten gäller såväl det egna ansvaret och förväntningar på tjänstepersonsrollen, som rollen för de förtroendevalda och kopplingen mellan råd och nämnd. Vikten av att tydliggöra det sistnämnda togs upp som en rekommendation redan i den översyn som gjordes 2013 men osäkerheten kvarstår alltså.

Grunden för osäkerheten är avsaknaden av ett generellt syfte med råden. Då syfte, uppdrag och relevanta begrepp måste beslutas i varje enskilt fall (råd), öppnar det för olika tolkningar. Utöver detta, har en utredning från omsorgsförvaltningen visat på

behovet av att flytta ansvaret, inklusive tjänstepersonsstödet, för det kommunala handikapprådet till kommunstyrelsen. Översynens rekommendationer är därför att

1. en enhetlig nomenklatur och form för kommunens råd tas fram, i form av ett styrdokument. Av styrdokumentet bör framgå:
 - generellt syfte med råden, samt definitioner av funktion, till exempel vilket mandat ett råd kan ha när det gäller att lämna rekommendationer eller liknande.
 - hur rådets arbete ska utföras, och ansvar för förtroendevalda när det handlar om närvaro, deltagande, uppföljning och åiterrapportering till ansvarig nämnd.
 - tjänstepersonsstödets ansvar och utformning, tex. nätverk och placering inom kommunen.
 - ersättningsmodeller för såväl förtroendevalda, som övriga ledamöter och medlemmar i råden.
 - vilka delar av rådets arbete som är fria att formas av råden och ansvariga tjänstepersoner.
2. en mall för föreskrifter tas fram. Enhetliga och obligatoriska rubriker bör ingå i denna,
3. ansvaret och tjänstepersonsstödet för det kommunala handikapprådet flyttas till kommunstyrelsen, samt
4. se över namnet på kommunala handikapprådet, för att bättre anpassa detta till omvärlden och målgrupper.

Sammanställning

Cykelrådet

Cykelrådet inrättades 2017 av gatu- och samhällsmiljönämnden, som också är ansvarig nämnd för rådet. Rådets arbete styrs av kommunens handlingsplan för arbetet med cykeltrafik, som beslutades av gatu- och samhällsmiljönämnden 2017.

Syfte

Syftet med cykelrådet är att utgöra ett samrådsorgan och att verka för en förbättrad dialog mellan Uppsala kommun, uppsalaborna, intresseorganisationer och cykelbranschen. Rådet ska också vara referensgrupp till Uppsala kommun för aktuella cykelfrågor i Uppsala.

Av översynen framgår att rådet anses fylla de syften som beslutades vid införandet. Rådet har verkat sedan 2017 och har därför inte nått hela vägen fram på alla punkter men strävar aktivt för att nå just dessa syften om samverkan och dialog för att förbättra cykelsituationen i Uppsala.

Stadgar/föreskrifter

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade om inrättade av cykelrådet den 8 februari 2017. I beslutsärendet finns en beskrivning av rådet som motsvarar föreskrifter.

Ersättning

Av beslutsärendet om inrättande av cykelrådet framgår endast att deltagande i rådet sker på egen bekostnad.

Sammansättning

Cykelrådet består av 15–20 medlemmar, varav tre förtroendevalda, fyra tjänstepersoner, fyra representanter från de två lokala cykelföreningarna, en cykelhandlare, Uppsala studentkår och Ultuna studentkår. Rådet sammanträder fyra gånger per år. Två gånger under höst/vinter och två gånger under vår/tidig sommar (ungefär september, november, februari, april).

Stöd från förvaltningen

Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för stöd till rådet, framför allt sekreterarskap och administration. Ansvarig tjänsteperson är gatu- och parkchef på stadsbyggnadsförvaltningen.

Rutiner, protokoll och rapportering

Protokoll förs vid rådets möten och vid behov sker återrapportering till gatu- och samhällsmiljönämnden. Av intervju med rådets tidigare ordförande framgår att det kan finnas ett behov av tydligare riktlinjer för hur och när denna återrapporteringen ska ske.

Behov av förändring

Översynen ser inget behov av förändring av rådet. Av översynen framgår att det finns ett behov av att få synpunkter och konstruktiva förslag från cyklister och cykelorganisationer innan infrastruktur byggs, istället för att få kritik efter byggnation. Där kommer cykelrådet kunna fylla en viktig funktion. Rådet är relativt nyinrättat och det är värdefullt att det får arbeta i några år utan förändrad roll eller instruktion, för att kunna hitta sina arbetsformer.

LSS-rådet

LSS-rådet inrättades 2016 av omsorgsnämnden, som också är ansvarig nämnd för rådet.

Syfte

Syftet med LSS-rådet är att öka inflytande och delaktighet för de personer som ingår i någon av LSS personkretsar. Rådet ska också bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte för att få in ett brukarperspektiv i planering och styrning av kommunens verksamhet.

Stadgar/föreskrifter

Omsorgsnämnden fattade beslut om inrättande av LSS-rådet den 27 april 2016. I beslutsärendet ingick en beskrivning av rådet, motsvarande föreskrifter.

Ersättning

Av rådets föreskrifter framgår inget om ersättning till icke förtroendevalda ledamöter.

Sammansättning

Rådet består av nio representanter från Funktionsrätt/Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Uppsala län (HSO), dess medlemsföreningar och medlemmar. Dessa är fördelade på sex ordinarie ledamöter och tre ersättare. Representanterna utses av HSO Uppsala kommun. Rådet består vidare av fem representanter från omsorgsnämnden, varav tre är ordinarie ledamöter och två är ersättare. Dessa representanter utses av nämnden. I rådet finns också tre representanter för omsorgsförvaltningen, varav en tjänstgör som sekreterare i rådet. Dessa representanter utses av omsorgsförvaltningens direktör.

Stöd från förvaltningen

Omsorgsförvaltningen ansvarar för administrativt stöd till rådet. Stödet är fördelat på två personer.

Rutiner, protokoll och rapportering

Rådets sammanträden dokumenteras genom så kallade berättandeprotokoll, istället för beslutsprotokoll. Dessa görs sedan tillgängliga via Funktionsrätt/HSO Uppsala kommun, och genom omsorgsförvaltningen.

LSS-rådet träffas fyra gånger per år. Däremellan finns möjlighet att kontakta rådets medlemmar för att ställa frågor, lämna synpunkter eller önskemål om ärenden som kan tas upp i rådet. Av intervju med rådets nuvarande ordförande framgår att det finns tankar kring huruvida dessa protokoll även bör tillgängliggöras via kommunens externa webbplats och intranät. Denna fråga avser man att undersöka vidare. Protokollen diarieförs inte.

Behov av förändring

Översynen visar att LSS-rådets föreskrifter har en formulering som lyder "Omsorgsnämnden kan dock i specifika ärenden efter beredning och beslut i nämnden, ge rådet rätt att besluta inom givna ramar." Denna lydelse är inte förenlig med kommunallagen och måste därför revideras.

Arbetsmarknadsrådet

Arbetsmarknadsrådet inrättades 2015 av arbetsmarknadsnämnden, som också är ansvarig nämnd för rådet.

Syfte

Syftet med rådet är att vara ett samarbetsforum med uppgift att medverka till att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten inom ramen för den statliga arbetsmarknadspolitiken utformas utifrån lokala förutsättningar och behov i Uppsala kommun.

Rådet ska främja åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet utifrån kommunens ansvar som arbetslöshetsnämnd och ansvar enligt socialtjänstlagen att främja den enskildes rätt till arbetsmarknadsfrågor.

Av översynen framgår att rådet delvis uppfyller sitt syfte och funktion. En större kartläggning av lokala överenskommelser har genomförts, vilket har lett till effektiviseringar och bättre överblick i arbetet. Rådet har arbetat aktivt för att nå de delmål och genomföra de aktiviteter som togs fram under 2017, och uppnått en stor del av dessa om än inte alla.

Stadgar/föreskrifter

Arbetsmarknadsnämnden fattade beslut om reglemente för arbetsmarknadsrådet den 11 december 2015.

Ersättning

Frågan är här inte relevant, då rådets ledamöter enbart är förtroendevalda samt tjänstepersoner vid Uppsala kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Sammansättning

Antalet ledamöter i rådet är inte bestämt. Dessa utses genom diskussion inom rådet. Ledamöterna ska representera Uppsala kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Ledamöter och ersättare utses av respektive representants organisation. Till arbetsmarknadsrådet knyts en referensgrupp med representanter från arbetsmarknadens parter, näringslivet, universiteten, landstinget, Migrationsverket och ideella organisationer.

Stöd från förvaltningen

Det administrativa stödet till rådet är fördelat mellan arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen. Ärenden inför rådets sammanträden bereds gemensamt av tjänstepersonerna och ordföranden, som också är tjänsteperson.

Rutiner, protokoll och rapportering

Arbetsmarknadsrådet ska sammanträda vid minst fyra tillfällen per kalenderår. Chefen för Arbetsförmedlingen är sammankallande. Mötesanteckningar förs och skickas till rådets ledamöter med e-post. Arbetsmarknadsförvaltningen Uppsala kommun administrerar arbetsmarknadsrådets arbete.

Rådets arbete styrs av den nationella överenskommelsen om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Landsting, samt arbetet i den lokala utvecklingsgruppen, LOKUS.

Behov av förändring

Av översynen framgår att rådet behöver utvecklas i riktning mot mer strategiska diskussioner som kopplar till verksamheterna. Arbetet behöver tydligare koppla ihop kompetensförsörjning, arbetsmarknad och regional utveckling med individens behov och hur denne rustas för rätt saker. Ett bredare perspektiv och en helhetsbild är något som rådet behöver utveckla. Även näringslivsperspektivet behöver komma med här.

Detta behöver inte nödvändigtvis innebära förändringar av rådets sammansättning, men insatserna man diskuterar måste synkas med omvärlden utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Det är viktigt att förstå att Arbetsförmedlingen har genomgått stora förändringar och att fler kan komma. Det är svårt att sja om myndighetens exakta roll på ett par års sikt, men troligt är att det även fortsatt kommer att finnas ett behov av stöd från Arbetsförmedlingen gentemot kommunen.

Arbetsmarknadsrådet ska medverka till att kvalitén för insatser inom prioriterade arbetsmarknadspolitiska områden säkras. Arbetsmarknadsrådet ska sammanställa årliga rapporter om hur utvecklingen fortskrider i Uppsala kommun.

Kommunala pensionärsrådet

Det kommunala pensionärsrådet inrättades 1973 av kommunfullmäktige. Ansvariga nämnder är kommunstyrelsen och äldreförvaltningen. Med benämningen pensionärer avses såväl ålders- som förtidspensionärer.

Rekommendationer i tidigare översyn

Rekommendationen var att ansvaret för rådets föreskrifter flyttas till kommunstyrelsen. Avtalet med pensionärsrörelsen justeras. Rådets sammansättning skulle förändras så att kommunstyrelsen utser ordförande och ytterligare en ledamot, ÄLN utser två ledamöter inklusive vice ordförande. NHO, GSN, KTN, IFN utser en representant var.

Kommunstyrelsen antog i januari 2012 föreskrifter för det kommunala pensionärsrådet. Föreskrifterna reviderades i december 2014.

Rekommendationen från 2013 om kommunstyrelsens ansvar för föreskrifterna kan därmed anses ha följts. Med undantag för nämnden för hälsa och omsorg (NHO), som har ersatts av omsorgsnämnden, följer rådets sammansättning den tidigare översynens rekommendation.

Syfte

Av rådets föreskrifter, beslutade av kommunstyrelsen 2015, framgår att rådets syfte och uppgifter är att vara ett organ för samverkan, samråd och information i övergripande frågor av särskilt intresse för pensionärerna mellan kommunen och pensionärernas organisationer i kommunen.

Av översynen framgår att rådet uppfyller sitt syfte som organ för samverkan, samråd och information. Engagemanget från pensionärsorganisationerna är stort och rådet fyller sin roll som forum där pensionärerna kan vara delaktiga.

Stadgar/föreskrifter

Kommunstyrelsen fattade beslut om föreskrifter för det kommunala pensionärsrådet den 14 oktober 2015.

Ersättning

Av rådets föreskrifter framgår inget om ersättning till icke förtroendevalda ledamöter.

Sammansättning

Kommunala pensionärsrådet ska bestå av fyra ledamöter och lika många personliga ersättare, som utses av Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd (UPS). UPS utser även vice ordförande i rådet.

Formerna för samverkan regleras bland annat i det samarbetsavtal som tecknas mellan UPS och kommunstyrelsen. UPS företrädare i KPR kan aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör äldres förhållande i samhället. KPR ska svara för information i pensionärsfrågor till samtliga pensionärsföreningar.

KPR ska sammanträda minst fyra gånger per år. Ett av sammanträdena ska hållas under ett sådant skede av behandlingen av kommunens mål och budget att det föreligger möjligheter för pensionärerna att lämna synpunkter.

Extra sammanträde kan hållas om ordföranden eller fler än hälften av KPR:s ledamöter begär det. Ordföranden kan även i samråd med vice ordföranden besluta att KPR:s sammanträden hålls öppna för allmänheten. Ordföranden svarar för att pensionärsrådet kallas till sammanträde och att dagordning fastställs i samråd med vice ordföranden.

Stöd från förvaltningen

Äldreförvaltningen är ansvarig för det administrativa stödet till rådet.

Rutiner, protokoll och rapportering

Vid rådets sammanträden förs protokoll som publiceras på Uppsala kommuns externa webbsida.

Behov av förändring

Av översynen framgår att rådets arbetssätt kan utvecklas. En möjlig väg vore att dela in rådets arbete i tre nivåer, där den första nivån handlar om att hantera de strategiska frågorna av principiell vikt, medan den andra nivån skulle vara löpande möten där mindre frågor kan avhandlas. Den tredje nivån skulle hantera arbetet med att hitta och engagera de pensionärer som inte är organiserade i något nätverk.

Översynen visar också att det skulle behövas tydligare ramar för rådets arbete. Detta gäller i synnerhet nämndernas ansvar och ledamöternas roll, men även rådets samarbete med UPS. I och med kommunens samverkansuppdrag med Region Uppsala, kanske regionen bör involveras i rådet för att kunna ge sitt perspektiv i frågor som kollektivtrafik och sjukvård. Namnet på rådet kan behöva ses över.

Jämställdhetsrådet

Jämställdhetsrådet inrättades 2016 av kommunstyrelsen, som också är ansvarig nämnd.

Rekommendationer i tidigare översyn

Rekommendationen till dåvarande folkhälsorådet var att sammansättningen ändras så att varje ingående nämnd utser en ledamot, och kommunstyrelsen utser två. Rådet skulle då få 17 ledamöter istället för 26. Folkhälsorådet avskaffades i maj 2016, samtidigt som kommunstyrelsen inrättade ett utskott för sociala hållbarhetsfrågor och ett jämställdhetsråd. Dessa övertog då de ansvarsområden som folkhälsorådet tidigare hade haft. Rekommendationen från 2013 om minskat antal ledamöter kan därmed anses vara inaktuell.

Syfte

Rådets syfte är enligt föreskrifter beslutade 2016 att vara ett samrådsorgan för kommunstyrelsen, nämnder och styrelser med uppgift att stödja genomförandet av kommunfullmäktiges beslut att samtliga nämnder och styrelser ska arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen, beslut om införande om jämställdhetsbudgetering samt breddinsats inom HBTQ.

Jämställdhetsrådet uppgifter är att öka medvetenheten om vikten av ett jämställdhetsperspektiv inom alla politikområden, i samtliga styrelser och nämnder. Rådet ska följa utvecklingen på jämställdhetsområdet inom kommunen och i andra delar av samhället och sprida ny kunskap inom kommunen.

Rådet ska diskutera strategier för att uppnå målen om ökad jämställdhet, samt initiera, underlätta och följa upp nämndövergripande frågor ur ett jämställdhetsperspektiv. Utöver detta ska jämställdhetsrådet också administrera kommunens jämställdhetspris.

Av översynen framgår att rådet enligt gällande föreskrifter har ett lite tydligare uppdrag än vad som har genomförts i praktiken. Detta kan möjligen bero på rådets form, sammansättning och placering.

Stadgar/föreskrifter

Kommunstyrelsen fattade beslut om föreskrifter för och inrättande av jämställdhetsrådet den 11 maj 2016.

Ersättning

Frågan är inte relevant då samtliga ledamöter i rådet är förtroendevalda i Uppsala kommun.

Sammansättning

Jämställdhetsrådet ska bestå av nio ledamöter, inklusive ordförande och vice ordförande, som utses av kommunstyrelsen. Ordföranden ska utses bland kommunstyrelsens ledamöter och ersättare. Rådet sammanträder fyra gånger per år. Extra sammanträde kan utlysas av ordföranden. Rådets sammanträden protokollförs.

Stöd från förvaltningen

Kommunledningskontorets avdelning för hållbarhet ansvarar för stödet gentemot rådet. En person är avsatt för syftet och fungerar som sammankallande (håller i kallelse, stämmer av dagordning, håller kontakt med ordförande). Av översynen framgår att det finns en oklarhet kring vem som håller i rent administrativa saker som att ansvara för närvarolistor, ersättningar och liknande.

Rutiner, protokoll och rapportering

Vid rådet sammanträden förs protokoll som justeras av ordföranden och en vid sammanträdet utsedd justerare. Protokollet delges de nämnder och styrelser som är företrädare i rådet och publiceras på kommunens hemsida.

Rådets arbete styrs av mål och budget samt den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN).

Behov av förändring

Av översynen framgår att det finns behov av en tydlig rutin för sekreterarstödet till rådet, där ansvaret tydliggörs. Ett annat utvecklingsområde är rådets sammansättning och arbetssätt. Att enbart ha intern representation kan vara begränsande, och externa parter bör tas in, då de sitter på mycket kunskap.

För att kunna leva upp till namnet, dvs. att vara ett råd, bör man vara öppen för extern representation och deltagande. En möjlig utveckling av arbetssättet skulle kunna vara att ha en eller två temadagar varje år, där både interna och externa talare bjuds in.

Översynen ser också önskemål om en återgång till den tidigare ordningen där det fanns en utsedd nämndsekreterare som hade hand om rådet. Dessa arbetsuppgifter handlar om att ta anteckningar, säkerställa att de justeras och registreras på rätt sätt, mötesbokningar, hantering av arvoden och blanketter, bokning av fika.

En diskussion om rådets mandat har funnits en tid. Hur det fungerar att lämna råd till kommunstyrelsen samt om rådet kan fatta några typer av beslut. Om rådets funktion är att lämna råd så är frågan om kommunstyrelsen är rätt mottagare i alla frågor och om det är "råd" eller rekommendationer som ska lämnas. Kopplat till detta är också otydligheten kring kommunstyrelsens roll, och hur de ska hantera ett råd som inkommer.

Översynen ser också en osäkerhet kring syftet med rådet. Om målet är att få genomslag för frågan i politiken eller förvaltningen är det inte helt klart om sammansättningen och placeringen under kommunstyrelsen är den optimala.

Brottsförebyggande rådet

Brottsförebyggande rådet inrättades 1999 av kommunstyrelsen som sedan 2015 också är ansvarig nämnd. (Tidigare låg ansvaret på socialnämnden.)

Syfte

Brottsförebyggande rådet ska utgöra ett verksamhetsövergripande samråds- och samverkansorgan för myndigheter och representerade organisationer. Rådet ska bevaka förhållanden bland barn och ungdomar i kommunen som kan utgöra risker för

social oro, kriminalitet och droger och söka gemensamma lösningar på dessa problem. Rådet ska vidare bevaka den sociala utvecklingen inom skolområdet och söka gemensamma sätt att förebygga och åtgärda denna typ av problem i skolan, liksom att bevaka utvecklingen i socialt utsatta geografiska områden i kommunen.

Stadgar/föreskrifter

Kommunstyrelsen beslutade den 14 oktober 2015 om föreskrifter för brottsförebyggande rådet.

Ersättning

Av rådets föreskrifter framgår inget om ersättning till icke förtroendevalda ledamöter.

Sammansättning

Brottsförebyggande rådet ska bestå av nio ledamöter, varav tre utses av kommunstyrelsen, en av utbildningsnämnden och en av socialnämnden. En av de av kommunstyrelsen utsedda ledamöterna ska också vara rådets ordförande. Ytterligare varsin ledamot utses av Polismyndigheten i Uppsala Lokalpolisområde, Åklagarmyndigheten i Uppsala, Friskolnätverken grund- och gymnasieskolan, samt Upsala Handelsförening. I rådets arbete deltar vidare relevanta avdelningar av kommunens förvaltningar. En representant per förvaltning utses till detta.

Stöd från förvaltningen

Tjänstepersonsstöd till rådet bekostas och administreras av kommunstyrelsen. Tjänstepersonerna utgör administrativt och rådgivande stöd, samt utgör sekreterare vid rådets sammanträden.

Rutiner, protokoll och rapportering

Rådet ska sammanträda på tid och plats som rådet bestämmer, eller när ordföranden anser att det behövs. Vid rådets sammanträden förs protokoll som ska justeras av ordförande samt en vid sammanträdet utsedd justerare. Protokollet delges myndigheter som deltar i rådets arbete och registreras i kommunens ärendehanteringssystem.

Behov av förändring

Av översynen framgår att rådet arbetar enligt sitt syfte, och utgör ett nödvändigt forum för de deltagande parterna. Uppsala kommun kommer inom kort att gå in i ett nära samarbete med Polisen. Detta innebär bland annat att Polisen varje månad deltar vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden. En konsekvens av detta blir att rådets arbete kan behöva anpassas något efter hur detta samarbete gestaltas.

Av översynen framgår vidare att rådets arbete kan vara något otydligt utåt. En tydligare återrapportering av arbetet kan alltså vara ett utvecklingsområde. Översynen ser i övrigt inget behov av förändring av brottsförebyggande rådet.

Kommunala handikapprådet

Det kommunala handikapprådet inrättades 1972 av kommunfullmäktige. Ansvariga nämnder är kommunstyrelsen och omsorgsnämnden.

Rekommendationer i tidigare översyn

Rekommendationen var att ansvaret för rådets föreskrifter flyttas till kommunstyrelsen. Sammansättningen skulle förändras så att kommunstyrelsen utser ordförande och ytterligare en ledamot, NHO utser två ledamöter, inklusive vice ordförande. PBN, IFN, GSN, BUN, SBN och UAN utser varsin ledamot.

Kommunstyrelsen antog i januari 2012 föreskrifter för det kommunala handikapprådet. Föreskrifterna reviderades i december 2014. Rekommendationen från 2013 om kommunstyrelsens ansvar för föreskrifterna kan därmed anses ha följts.

Syfte

Rådets syfte är diskussioner i övergripande policyfrågor och ansvar för informationsspridning samt opinionsbildning inom handikappområdet. Rådets arbete utgår från kommunallagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

Stadgar/föreskrifter

Kommunstyrelsen fattade beslut om föreskrifter för det kommunala handikapprådet den 11 januari 2012. Föreskrifterna reviderades av kommunstyrelsen den 17 december 2014.

Ersättning

Av rådets föreskrifter framgår inget om ersättning till icke förtroendevalda ledamöter.

Sammansättning

Rådets ansvariga nämnder utser en varsin ledamot till rådet, medan kommunstyrelsen utser två ledamöter varav en är ordförande i rådet. Fem ledamöter och lika många personliga ersättare utses av handikappföreningarnas samarbetsorgan i Uppsala kommun (HSO). HSO utser även vice ordförande i rådet. Handikapprådet kan inbjuda/adjungera företrädare för skilda kommunala nämnder/förvaltningar/kontor, kommunala bolag/styrelser, övriga myndigheter/organisationer, liksom experter i övrigt att delta i rådets sammanträden.

Handikapprådet ska sammanträda minst fyra gånger per år. Därutöver ska rådet arrangera minst 1–2 temadagar per år. Extra sammanträden kan hållas om ordföranden eller fler än hälften av handikapprådets ledamöter begär det. Vid rådets sammanträden förs protokoll. Dessa delges ledamöter och ersättare i rådet, HSO, kommunstyrelsen, och samtliga kommunala nämnder förutom valnämnden samt Uppsala Vatten och Avfall AB. Protokollen skickas också till den eller de som berörs av ärenden.

Stöd från förvaltningen

Omsorgsförvaltningen ansvarar för det administrativa stödet till det kommunala handikapprådet. I stödet ingår deltagande vid rådets sammanträden, arbetsutskott, skriva kallelser och vara stöd till ordförande och vice ordförande.

Rutiner, protokoll och rapportering

Gällande samverkansavtal mellan Uppsala kommun och HSO reglerar lokala samverkansformer mellan nämnderna, kommunstyrelsen, produktionsnämnderna och handikapprörelsen.

Behov av förändring

Under 2019 har omsorgsförvaltningen utrett frågan om ansvar för det kommunala handikapprådet. Förvaltningens förslag är att flytta ansvaret för rådets administrativa stöd till kommunstyrelsen, med motiveringen att de frågor som tas upp i kommunala handikapprådet är av övergripande art och att rådet är ett stöd till kommunstyrelsen.

Översynen visar också att det finns skäl att se över rådets namn, för att bättre anpassa detta till omvärlden och målgrupper.

Miljömålsrådet

Miljömålsrådet ersatte i januari 2017 det tidigare miljövårdsrådet, som tillsammans med Uppsala klimatprotokoll hade fungerat som forum för miljöfrågor. Utifrån behovet att fånga in samtliga frågor som berördes av de 16 nationella miljömålen bildades miljömålsrådet.

Rekommendationer i tidigare översyn

Rekommendationen till dåvarande miljövårdsrådet var att sammansättningen ändras så att varje ingående kommunalt organ och förening utser en ledamot, och kommunstyrelsen utser två. Rådet skulle då få 15 ledamöter istället för 25.

Miljövårdsrådet upplöstes i januari 2017, och ersattes av miljömålsrådet. Av föreskrifterna för det då nya miljömålsrådet framgår att rådet ska bestå av nio ledamöter som utses av kommunstyrelsen. Ordförande ska vara ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen. Fördelning av ledamotsplatser i rådet tilldelas utifrån mandatfördelning mellan partierna.

Rekommendationen från 2013 om minskat antal ledamöter kan därmed anses ha följts.

Syfte

Syftet med miljömålsrådet är att öka medvetenheten om vikten av miljöarbete inom alla politikområden, i samtliga styrelser och nämnder, att följa utvecklingen på miljöområdet inom andra delar av samhället och sprida ny kunskap. Miljömålsrådet ska diskutera och ge underlag till strategier för att uppnå kommunens miljömål, och även initiera, underlätta och följa upp nämndövergripande frågor ur ett miljöperspektiv.

Stadgar/föreskrifter

Kommunstyrelsen beslutade om föreskrifter för och inrättande av miljömålsrådet den 14 december 2016.

Ersättning

Av rådets föreskrifter framgår att ersättning till icke förtroendevalda medlemmar (adjungerade) beslutas av ordförande och ska följa regler för förtroendevalda.

Sammansättning

Miljömålsrådet ska bestå av nio ledamöter som utses av kommunstyrelsen. Ordförande ska vara ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen. Ledamotsplatser i rådet fördelas utifrån mandatfördelning mellan partierna. Rådet kan vid behov adjungera företrädare för nämnder, styrelser, kommunala förvaltningar, bolag, övriga myndigheter, företag och organisationer.

Stöd från förvaltningen

Kommunstyrelsen ansvarar för det administrativa stödet till rådet.

Rutiner, protokoll och rapportering

Rådets arbete styrs av kommunens ramverk för ekologisk hållbarhet, där naturvårds- och miljö- och klimatprogrammen ingår. I ramverket ingår också åtgärdsprogrammen för luft och buller, liksom vattenprogram och avfallsplan.

Behov av förändring

Av översynen framgår att rådet fortfarande fyller sitt syfte, men att viss utveckling behövs. Rådet bjuder in deltagare från relevanta parter utifrån det ämne som diskuteras vid respektive sammanträde, och då behöver rådets roll tydliggöras för dessa parter. En beskrivning behöver alltså tas fram.

För att kunna ge rådet ett så brett stöd som möjligt, bör kommunledningskontoret och miljöförvaltningen dela på tjänstepersonsstödet. Miljöförvaltningen skulle då komplettera kommunledningskontorets strategiska perspektiv med sakkunskap inom samtliga frågor som diskuteras inom rådet. Ägarskapet för rådet skulle förbli oförändrat.

De råd som lämnas från miljömålsrådet till kommunstyrelsen behöver följas upp. En tydlig rutin för hur detta ska gå till bör därför tas fram.

Eftersom det finns ett statligt miljömålsråd kan det vara lämpligt att kalla det lokala rådet för Uppsala miljömålsråd.

Trafiksäkerhetsrådet

Stadgarna för trafiksäkerhetsrådet antogs av kommunfullmäktige 1984, och reviderades av kommunstyrelsen 2002 och 2012, samt av gatu- och samhällsmiljönämnden 2013 och 2014.

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade i december 2018 att utveckla formerna för trafiksäkerhetsrådet. Arbets sättet för rådet föreslogs då anta formen av ett samarbete mellan lokalt verksamma aktörer från olika samhällssektorer och branscher.

Dagens medlemsorganisationer i trafiksäkerhetsrådet erbjuds fortsatt medlemskap. Ingen begränsning för antalet medlemmar finns i det nya samarbetet. Enligt beslutet från 2018 avskaffas rådets arbetsutskott och stadgar. Dessa ersätts av arbetsmöten och en ny arbetsordning.